

Utbildning i lokalt ledd utveckling 12-13 maj 2015

Kompletteringar av strategier

Avsnitten:

- Målvärden (under 7.5)
- Uppföljning och utvärdering (12.)

Börje Karlsson, Landsbygdsanalysenheten

SMARTa – mål

Specifikt – det ska klart anges vad strategin ska uppnå och på vilket sätt.

Mätbart – det ska finnas något som går att mäta och ett mätbart mål, oavsett om detta uttrycks kvantitativt eller kvalitativt.

Accepterat – det ska vara tekniskt möjligt att uppnå detta med den föreslagna strategin.

Realistiskt – det ska kunna genomföras med de resurser och den tid man har till sitt förfogande, målgruppernas storlek osv.

Tidsbestämt – det ska finnas en tidsplan och ett datum då målet ska vara uppnått.

Vilken grundstruktur i projektverksamheten blir det fråga om för leaderområdet?

- Fördelning efter projektstorlek (stödbelopp)
- Fördelning av projekt enligt fonder som finansierar
- Fördelning på olika typer av projekt (grund-, paraply-, samarbetsprojekt)
- Antal underprojekt i paraplyprojekt
- Antal projektstöd till företag
- Verksamhetsinriktningar på projekten
- Längd på projekten
- Projektens fördelning över tid
- Grupper, organisationer, enskilda m.fl. som genomför projekten
- Etc.

Antal projekt per leaderområde 2007-2013 (exkl. driftsprojekt)

Antal projekt	Antal leaderområden
20 - 29	1
30 - 39	6
40 - 49	9
50 - 59	15
60 - 69	5
70 - 79	9
80 - 89	5
90 - 99	4
100 - 109	2
110 - 119	4
120 - 129	1
140 - 149	1
195	1

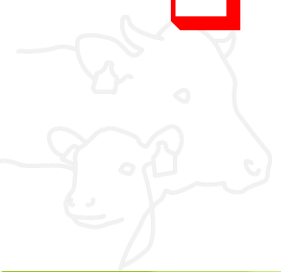
Projektstöd (EU+svenska staten) per projekt 2007-2013, kr (projekt med slututbetalningsdatum t.o.m. 6 maj 2015)

Projektstöd, kr	Antal projekt	%-andel
114 - 9 999	42	1,22
10 000 - 99 999	1 145	33,19
100 000 - 199 999	785	22,75
200 000 - 299 999	460	13,33
300 000 - 399 999	286	8,29
400 000 - 499 999	230	6,67
500 000 - 749 999	251	7,28
750 000 - 999 999	113	3,28
1 000 000 - 1 999 999	114	3,30
2 000 000 - 4 999 999	23	0,67
5 097 897	1	0,03

Slag av indikatorer i strategierna

- Produktionsindikatorer (även kallade utfalls-, aktivitetsindikatorer. De är mått på genomförande-processen dvs. hur resultat uppnått)
- Resultatindikatorer (mått på förändringar)

Hjälpunderlag ”Lista med indikatorer”

Definitioner finns i denna för:

- EU-gemensamma
- Nationella och fondspecifika
- Gemensamma (med definitioner enl. Jordbruksverket)

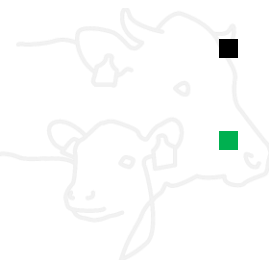
Definitioner av indikatorer

Landsbygdsutvecklingsfonden

- Obligatoriska enl. programmet
- **Target indicator - nytt utkast i april – slutlig version troligen i juni**
- Definierade av jordbruksverket
- **Egna indikatorer – komplettera med definitioner, mätmetoder, validering m.m.**

Havs- och fiskerifonden

- Obligatoriska enl. programmet
- Definierade av jordbruksverket
- **Egna indikatorer – komplettera med definitioner, mätmetoder, validering m.m.**

Slutversion
förväntas bli
publicerad i
juni

Working document

**Target indicator fiches for Pillar II
(Priorities 1 to 6)**

APRIL 2015

Programöversyn pågår!

- LLU-Regionalfonden
- LLU-Socialfonden

Definitioner av indikatorer

□ Regionalfonden

- Obligatoriska enl. programmet
- Definierade av jordbruksverket
- **Egna indikatorer – komplettera med definitioner, mätmetoder, validering m.m.**

□ Socialfonden

- Obligatoriska enl. programmet
- Definierade av jordbruksverket
- **Egna indikatorer – komplettera med definitioner, mätmetoder, validering m.m.**

En eller flera delar i definitioner!

Exempel:

1: Antal nya produkter

som också ska vara

2: Miljö- och klimatsmarta produkter från jord- och skogsbruk

Täcka in både 1 och 2.

Indikatorer

- Definitionerna av indikatorer ska vara stabila över hela programperioden
- Mät- och insamlings-/rapporteringsmetoderna ska kunna tillämpas över hela programperioden
- Bestäm frekvenser i mätningar och sammanställningar (inkl. de som EU, Jordbruksverket kommer att kräva)
- Riktigheten i rapporterade/insamlade värden för indikatorerna ska vara styrkt/kunna styrkas
- Bestäm utgångsvärden för de indikatorer som kräver sådana

Uppgiftsinsamlingens genomförande (formulär m.m.) för varje steg i kedjan:

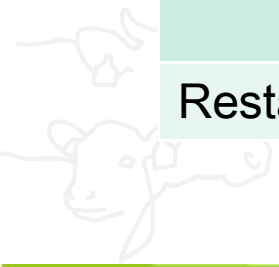
Ansökan → Projektplan → Delrapport(er) → Slutrapport → Uppföljningar x mån/år efter projektslut

Motsvarar i antalsuppgifter för indikatorerna:

Förväntat värde → Verkställt tidpunkt 1 (under projekttiden) → Verkställt tidpunkt 2 (under projekttiden) → Redovisning av värden för indikatorer i slutrapport → Resultat (uppföljningar x mån/år efter projektslut)

Exempel på hur riktighet kan styrkas

Exempel på indikator	Sätt att styrka riktighet/existens
Nya produkter	Nya produktkataloger, annonsering, försäljningsställen
Utbildningstillfällen	Annonsering om kurser, kursplan, deltagarlistor
Nya anläggningar	Fysisk besiktning, fotodokumentation, marknadsföringsmaterial
Nya utvecklingsplaner	Kopia på slutlig utvecklingsplan
Nya evenemang	Annonsering, nyhetsrapportering, evenemangskatalog
Restaurering av kulturmark	Fotografier (före/efter)

Rekommendation: Ta fram exempel för varje indikator ni har i utvecklingsstrategin

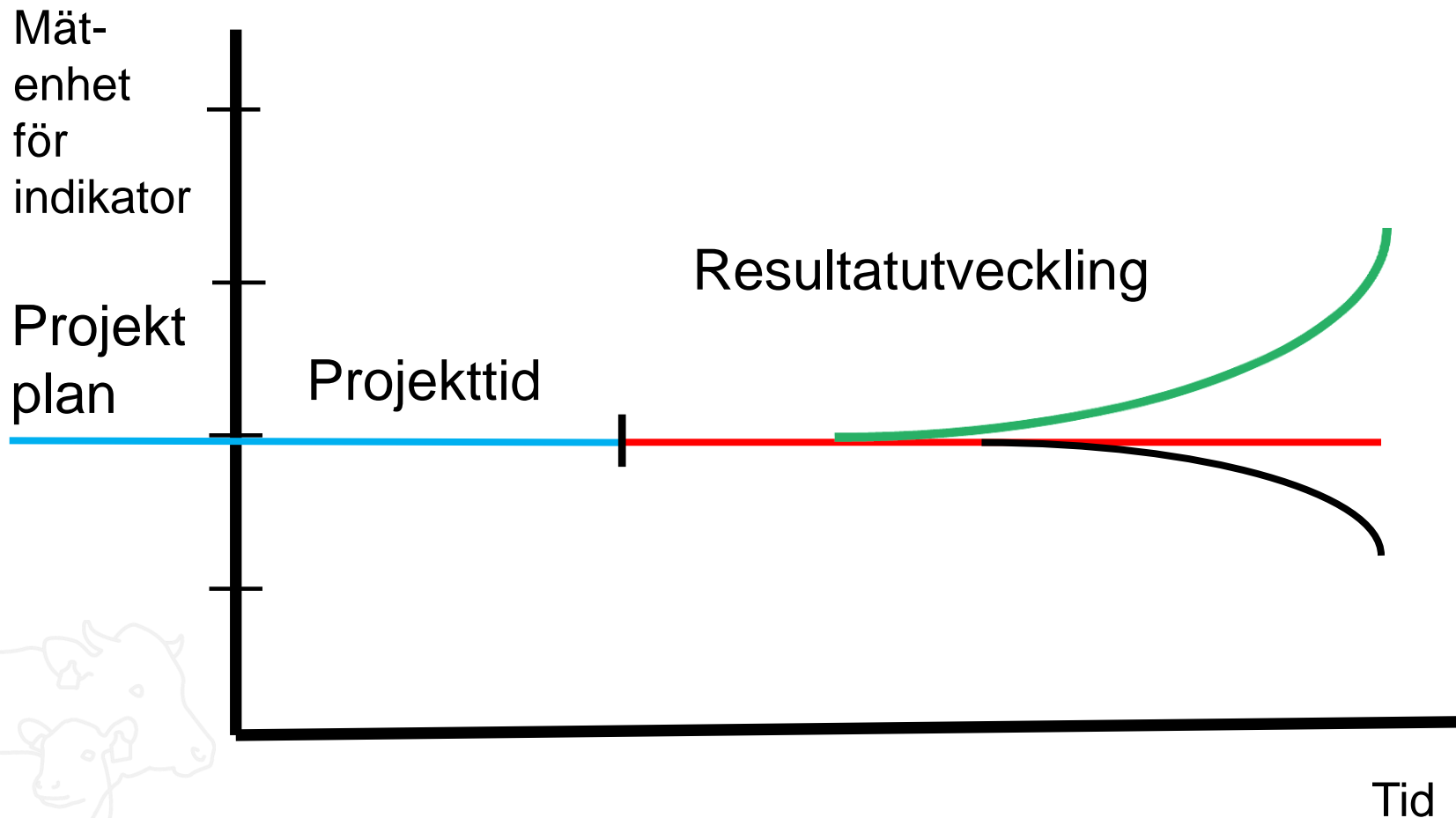
Kontrollera att kedjan:

Definition → insamling av värden → riktighet i värden

kan säkerställas för varje indikator.

Vid revisioner och kontrollbesök – är rapporterade indikatorvärden styrkta/möjliga att kontrollera?

Principbild-utvecklingen för en resultatindikator

Krav på uppföljning och utvärdering

Artikel 33.1 f i förordning (EU) 1303/2013:
En lokalt ledd utvecklingsstrategi ska innehålla,

”En beskrivning av förvaltnings- och övervakningsbestämmelserna för strategin, som visar att den lokala aktionsgruppen har kapacitet att genomföra strategin, samt en beskrivning av de särskilda bestämmelserna om utvärdering”

Genom regelbunden övervakning och periodisk utvärdering får man ett verktyg

- som gör att man kan lära sig mer om vad som fungerar och vad som inte gör det och
- anpassa strategin så att den fungerar även om omständigheterna förändras.

De lokala aktionsgrupperna ska lämna information om:

- Vilka system och mekanismer de föreslår för att samla in och bearbeta relevanta uppgifter om ekonomi och resultat som avser de fastställda indikatorerna och målen. De behöver vara tydligt i linje med strategins mål.
- Hur de avser att bedöma sina egna resultat när de genomför det som är speciellt för lokalt ledd utveckling.
- Deras förslag till hur resultaten ska spridas och användas inom området – t.ex. för att ändra den lokala utvecklingsstrategin och hur den tillhandahålls.
- Hur de kommer att bidra till övervakningsbestämmelserna och utvärderingen av lokalt ledd utveckling och programmet på regional och nationell nivå.

Bakgrund till ökade krav på uppföljning och utvärdering

- Revisionsrättens rapport, nov 2010
- EU-förordning 1303/2013
- I flera anvisningar från EU (Evaluation Plan, Vägledningarna, Tool-kit m.m.)

Stort intresse för Sveriges 4-fondsval i LLU. Räkna med besök från EU-länder inkl. revisioner!

Uppföljning och utvärdering

Tidplan (fylla med konkret innehåll 2015-2024)

- Krav från EU, Sverige och Jordbruksverket
- LAG:s egen uppföljning och utvärdering

Typexempel - Tidplan för LAG:s uppföljning och utvärdering

Bilaga B

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
EU-rapporter, som Jordbruksverket ska leverera		Årsrapport (grundversion)	Årsrapport (utökad version)	Årsrapport (grundversion)	Årsrapport (utökad version)	Årsrapport (grundversion)	Årsrapport (grundversion)	Årsrapport (grundversion)	Årsrapport (grundversion)	Slututvärdering
LAG ska bidra med underlag/uppgifter		Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Förberedelser	Identifiera behov av information/uppgifter	Översyn av tillgången på data		Översyn av tillgången på data				Översyn av tillgången på data		
	Gå igenom och bestäm datakällor	Komplettera		Komplettera				Komplettera		
	Planera insamlingen av uppgifter och skapa riktlinjer riktade till projekten			Översyn av insamlingen av data		Översyn av insamling av data		Riktlinjer till projekten inför slutredovisning och slututvärdering		
Fortlöpande koordinering av uppföljning och utvärdering och bidrag till årsrapporter										
Aktiviteter på LAG/strateginivån		Årlig uppföljning av strategin	Årlig uppföljning av strategin	Årlig uppföljning av strategin	Årlig uppföljning av strategin	Årlig uppföljning av strategin	Årlig uppföljning av strategin	Årlig uppföljning av strategin	Årlig uppföljning av strategin	
		Inledande uppföljning av genomförande	Fortsatt uppföljning av genomförande	Resultatanalys		Resultatanalys		Uppdatering av resultat		Effektanalyser
Förberedelse och koordinering av aktiviteter (del i att klara ovanstående databehov)	Bestäm utvärderingsämnen (specifika för LAG/strategin)			Komplettera		Komplettera				
	Bestäm ev. LAG-specifika frågor (specifika för LAG/strategin)	Genomgång utifrån tillgängliga uppgifter		Genomgång av utvärderingsbehov						
Styrning	Upprätta styrgrupp	Direktiv för översyn/granskning av uppstart	Direktiv för översyn/granskning av genomförande och ev. revidering av strategin	Direktiv för översyn/granskning av strategin				Direktiv för uppdatering av strategins resultat		Direktiv för utvärdering av strategins effekter
Utvärdering/självutvärdering (externa parter)	Överenskommelse om verksamhets-/ansvarsområde	Kontrakt/avtal	Kontrakt/avtal					Kontrakt/avtal		Kontrakt/avtal
	Resursplanering	Verkställa uppföljning, utvärdering och ev. översyn	Verkställa uppföljning, utvärdering och ev. översyn	Verkställa uppföljning, utvärdering och ev. översyn				Verkställa uppföljning, utvärdering		Verkställa uppföljning, utvärdering

Vad ska rapporteras till EU och Jordbruksverket varje år?

- ✓ Värderna för EU-indikatorer och programspecifika indikatorer (+ övriga indikatorer baserat på specificering av krav på innehåll i årsrapporter och programuppföljning)
- ✓ Inriktningar på projekt
- ✓ Läget i verksamheten (genomförande av projekt m.m.)
- ✓ Beredskap för nya krav på underlag (regeringen?)

(Vad ovanstående slag av uppgifter kommer att kräva för arbete och sätt att rapportera blir delvis beroende av vilket IT-stöd som kommer att finnas/utvecklas)

- Utökade årsrapporter-vad kräver de? Kommer EU med särskilda anvisningar?

Uppföljning på LAG (leaderområdets) nivå (Beskriv i strategin)

- Mål för LAG:s uppföljning och utvärdering
- Styrning och organisation
- Metodval
- Säkerställande av data
- Självutvärdering/lärande
- Externa tjänster (uppföljning, utvärdering)
- Kontrollstationer/upptäcka svagheter
- Särskilda utvärderingsämnen
- Resursplanering/säkra kapacitet
- Kommunicera uppföljningsresultat och utvärderingsaktiviteter

Generellt för alla fonder respektive fondspecifikt

Viktiga förutsättningar att beakta

- Centralt IT-stöd för handläggning
- Egna IT- system/program, kompetenser
- Strukturering av data - struktur som följer utvecklingsstrategiernas innehåll och syfte
- Kompetenser i sakfrågor hos verksamhetskontor och LAG
 - Socialfond,
 - Regionalfond,
 - Övriga fonder
- Involvering av externa kompetenser
- Årliga uppföljningar
- Tidsåtgång
- Finansiella resurser

Utvecklings- strategiernas struktur

- Insatsområde
- Fond
- Mål
- Indikatorer
- Målvärden

Blir en struktur som i praktiken kan användas för att kontinuerligt följa hur måluppfyllelsen av strategin utvecklar sig.

Lätt att överföra och använda i Excel.